

Associa't!

Guia informativa
per constituir una associació

AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú

ÍNDEX

1. Primers passos abans de crear una associació	2
1.1 Què és una associació	2
1.2 Viabilitat: definició del projecte, pla d'acció i fonts de finançament	3
2. Tràmits per crear una associació	4
2.1 Els Estatuts i l'Acta Fundacional	4
2.2 Inscripció al Registre d'Entitats de la Generalitat	4
2.3 Obtenció del NIF	5
2.4 Entitats amb registres d'inscripció específics	6
2.5 Inscripció al Registre Municipal d'Entitats i Associacions de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú (RMEA)	6
3. Altres aspectes a tenir en compte	7
3.1 Actualitzacions que cal comunicar a la Generalitat	7
3.2 Altres documents a tenir en compte	7
3.3 Comptabilitat i obligacions fiscals de les associacions	8
3.4 Llei de protecció de dades i llei de transparència	9
4. Principals normatives aplicables	9
5. Enllaços d'interès	10

Una de les principals característiques de Vilanova i la Geltrú és el seu ampli i ric teixit associatiu. Més de 300 associacions presten serveis, realitzen projectes i organitzen activitats diverses que omplen de vida la nostra ciutat i contribueixen a la cohesió de tots i totes els que hi vivim.

El suport a les entitats i la promoció de les seves activitats representen una de les prioritats de l'Ajuntament i és per això que volem seguir impulsant noves eines per continuar promovent el món associatiu.

Aquesta guia té l'objectiu d'oferir-vos informació útil sobre **com podeu emprendre el vostre projecte associatiu**, quins tràmits heu de realitzar per fer la constitució al Registre de la Generalitat i al Registre Municipal i d'altres recursos que us poden ser d'utilitat.

Esperem que sigui del vostre interès!

1. Primers passos abans de crear una associació

Abans de constituir una associació, és necessari que les persones fundadores considerin aquests 3 aspectes:

- Quin és el projecte que volen iniciar.
- Que avaluin la seva viabilitat.
- Que valorin si la forma més adequada d'assolir els seus objectius és mitjançant la constitució d'una associació.

En aquest enllaç podeu realitzar el [Test idea associativa](#) que proposa Torre Jussana, el Centre de Serveis a les Associacions de Barcelona. Aquest test és una eina que us pot servir per valorar la tipologia de la vostra iniciativa i el possible encaix en la forma jurídica d'una associació.

1.1 Què és una associació?

La definició del què és una associació ve determinada per la regulació del Llibre Tercer del Codi Civil de Catalunya (Llei 4/2008, de 24 d'abril, relatiu a les persones jurídiques), que disposa que *una associació és una entitat sense ànim de lucre, constituïda voluntàriament per tres o més persones per a complir una finalitat d'interès general o particular, per mitjà de la posada en comú de recursos personals o patrimonials amb caràcter temporal o indefinit.*

Conseqüentment, s'extreuen les següents característiques d'una associació:

- És una entitat **amb personalitat jurídica pròpia**, amb drets i obligacions, i separada del patrimoni dels seus fundadors o socis. Una associació no té l'obligació de disposar de capital fundacional.
- Es constituirà voluntàriament i **com a mínim calen tres socis/es** fundadors/es, dels quals un/una assumirà el càrrec de presidència i l'altre el de secretaria.
- És una **entitat sense ànim de lucre**, això implica que en cas d'obtenir algun tipus de guany s'hauria de revertir, **obligatòriament**, en la finalitat social per la qual l'associació ha estat creada.

1.2 Viabilitat: definició del projecte que es vol començar, pla d'acció i fonts de finançament.

Per avaluar la viabilitat del projecte que es vol desenvolupar **es recomana** pensar i descriure els següents aspectes:

- Quina necessitat s'ha detectat i com (serveis, activitat) es vol ajudar a resoldre-ho. A qui s'adreça la nostra acció.
- Denominació del projecte.
- Redacció de la missió, on es recull l'essència de l'associació: el que l'entitat és, el que pretén assolir, com s'aconseguirà i quins seran els destinataris.
- Persones promotores del projecte i equip humà amb les que compta per assolir-ho.
- Previsió d'ingressos i despeses dels primers dos anys d'inici de l'associació.
- Fonts de finançament de les activitats: Quotes de les persones associades a l'entitat, prestació de serveis i/o venda de productes, subvencions, donatius d'empreses o particulars, etc

Una vegada concretats els punts anteriors i valorat que la creació d'una associació és la forma més adequada per assolir els objectius plantejats, **ja es podran iniciar els tràmits** de constitució d'una associació.

2. Tràmits a fer per crear una associació

2.1 Els estatuts i l'acta fundacional

Els estatuts de l'associació i l'acta fundacional són els primers documents per escrit que cal formalitzar.

- **L'acta fundacional** és un imprès on s'han d'especificar dades com el lloc i la data de la reunió de constitució, les dades de les persones fundadores, la composició de la Junta Directiva, etc.
- **Els estatuts** són la norma bàsica que regula el funcionament de l'associació i els drets i deures dels seus associats. Hi han de constar aspectes com la denominació de l'associació, el domicili, el funcionament de l'assemblea general, la junta directiva, el règim econòmic, la dissolució, etc.

En aquests enllaços trobareu [un model d'acta fundacional](#) i un [model general d'estatuts](#) que us poden servir de guia per confeccionar els vostres documents.

** [Les entitats juvenils, d'estudiants i de pares i mares d'alumnes tenen models d'estatuts específics](#)*

2.2 Inscripció al Registre d'Entitats de la Generalitat

Un cop elaborats els estatuts i l'acta fundacional cal procedir a realitzar la [inscripció de la constitució](#) al Registre d'Entitats Jurídiques del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

Existeixen dos mitjans per fer la inscripció:

- **Per internet:** Suposa un estalvi del 50% en la taxa que cal pagar però s'ha de disposar d'un certificat digital acceptat (DNI electrònic, IdCat, etc).
- **Presencialment:** Cal omplir la documentació que es trobarà [a la web de la Generalitat](#) i lliurar-la en mà al registre corresponent.

En concret caldrà portar a les oficines de registre de la Generalitat o bé a l'oficina de Benestar Social que la Generalitat té a Vilanova i la Geltrú (Carrer del Forn del Vidre 12), la següent documentació:

1. **La sol·licitud d'inscripció:** Cal omplir el pdf que es trobarà a la pàgina web. Al imprimir-lo es generarà una carta de pagament de la taxa corresponent.
2. **Resguard de pagament de la taxa:** un cop impresa la carta de pagament, caldrà anar a una oficina de La Caixa per abonar l'import i guardar-ne el resguard.
3. **Original i còpia dels estatuts**
4. **Original i còpia de l'acta fundacional.**
5. **Còpia dels DNI** dels membres que conformen la junta.

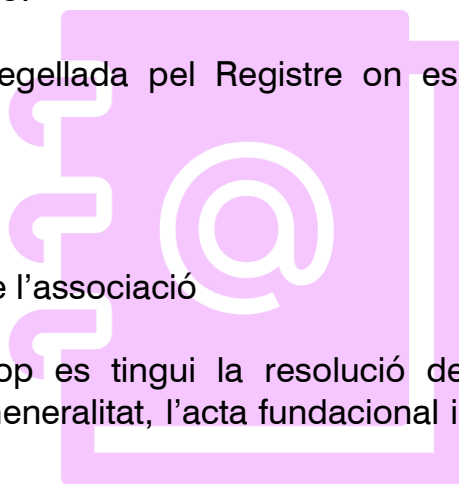
Caldrà entregar els originals a la Generalitat i que l'entitat es quedi amb una còpia (amb el registre d'entrada) que serveixi per acreditar que han iniciat els tràmits de constitució.

2.3 Obtenció del NIF

Un cop presentada aquesta documentació ja es pot sol·licitar el **NIF provisional** a Hisenda. El NIF és un document necessari per tal d'iniciar l'activitat de l'associació, per exemple per poder emetre factures. Caldrà emplenar [el model 036](#) que trobareu al web de l'Agència Tributària i aportar la següent documentació per a la seva obtenció:

- Còpia de la sol·licitud d'inscripció segellada pel Registre on es va presentar la documentació
- Còpia de l'acta fundacional
- Còpia del estatuts
- Model 036 omplert
- Còpia del NIF del representant legal de l'associació

El **NIF definitiu** es podrà demanar un cop es tingui la resolució de la Inscripció al Registre d'Associacions de la Generalitat, l'acta fundacional i els estatuts de l'entitat degudament diligenciats.

2.4 Entitats amb registres d'inscripció específics:

Entitats esportives

Les entitats esportives tenen una normativa diferent (Decret legislatiu 1/2000, de 31 de juliol) i per tal de tenir personalitat jurídica s'han de registrar al **Registre d'Entitats Esportives de la Secretaria General de l'Esport**. La Secretaria distingeix tres sol·licituds d'inscripció en funció de si l'entitat és:

- Un club esportiu en règim general
- Un club esportiu en règim simplificat (nombre de socis inferior a 100)
- Una associació esportiva escolar

Podeu consultar més informació a la [Guia per a entitats esportives de Catalunya](#) i podeu descarregar-vos els tràmits des d'aquest [ENLLAÇ](#)

La sol·licitud la podeu entregar a la [Secretaria General de l'Esport](#) o també a l'Oficina de Benestar Social de la Generalitat que hi ha a Vilanova i la Geltrú.

Entitats religioses

Les entitats religioses tenen una naturalesa especial i adquireixen personalitat jurídica quan s'inscriuen en el **Registre d'entitats religioses del Ministeri de Justícia**. [En aquest](#) enllaç podeu trobar més informació sobre la documentació que cal entregar.

Aquestes entitats poden inscriure's al Registre d'Entitats de la Generalitat a efectes de publicitat i consultius si prèviament estan inscrites al Registre d'entitats religioses i si tenen el domicili social a Catalunya.

Associacions vinculades a partits polítics i associacions juvenils

Les associacions juvenils i les associacions vinculades a partits polítics han d'inscriure's al Registre d'Entitats de la Generalitat però també disposen de censos específic a on s'han d'inscriure posteriorment:

[Cens d'associacions i fundacions vinculades a un partit polític](#)

[Cens d'entitats juvenils](#)

2.5 Inscripció al Registre Municipal d'Entitats i Associacions de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú (RMEA)

Tramitada la sol·licitud d'inscripció al Registre de la Generalitat i obtingut el NIF provisional, ja es pot iniciar el tràmit [d'inscripció al Registre Municipal d'entitats i associacions de l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú](#). Aquest registre és l'instrument que facilita les relacions del consistori amb les associacions i entitats del municipi. Cal portar:

1. [Instància](#) en què se sol·liciti la inscripció.
2. Estatuts de l'entitat.
3. Número d'inscripció en el Registre General d'Associacions de la Generalitat o en altres registres públics.
4. Nom i adreça de les persones que ocupen els càrrecs directius i adreça electrònica.
5. Domicili social.
6. Certificat del nombre de socis de l'entitat.
7. NIF.
8. En cas de ser una delegació, certificat de l'entitat central que acrediti l'esmentada delegació.
9. [Formulari complementari](#).

** En aquest registre només poden inscriure's associacions i/o fundacions sense ànim de lucre inscrites prèviament als Registres d'entitats de la Generalitat. En cap cas podran registrar-se cooperatives o d'altres formes jurídiques encara que tinguin finalitats socials.*

Aquesta inscripció es pot fer presencialment a l'Oficina d'Atenció a la Ciutadania (OAC).

3. Altres aspectes a tenir en compte

3.1 Actualitzacions que cal comunicar a la Generalitat

Un cop que l'associació forma part dels Registres d'entitats de la Generalitat i de l'Ajuntament de Vilanova, **cal que es doni compte als dos registres d'aquelles renovacions o canvis que es produeixin a l'entitat**. Els principals canvis que cal comunicar són:

- [Renovació total o parcial de la Junta Directiva](#)
- [Modificació d'estatuts](#)
- Canvi de nom (modificació d'estatuts)
- [Canvi de domicili social](#)

3.2 Altres documents a tenir en compte

La Generalitat **recomana** disposar de diferents llibres que facilitin les diverses dades que generarà la nostra entitat. Principalment recomana:

- **Llibres de comptabilitat:** Les associacions han de portar un llibre diari i un llibre d'inventaris i comptes anuals, llevat que no estan obligades a presentar la declaració de l'impost de societats.
- **Llibre d'actes:** Ha de contenir les actes de les reunions dels òrgans col·legiats, autenticades de la manera que estableixin els estatuts o, si no ho estableixen, amb la signatura del secretari i el vistiplau del president.
- **Llibre d'associats:** Ha de contenir una relació actualitzada dels associats en el qual constin, almenys, les dates d'alta i de baixa de l'associació i el domicili.

Des de l'aprovació de la Llei 11/2005, de 7 de juliol, de modificació i derogació parcial de diverses lleis relatives a entitats públiques i privades en matèria de personal **ja no cal legalitzar aquests llibres.**

3.3 Comptabilitat i obligacions fiscals de les associacions

L'Administració reconeix a les entitats exempcions en matèria d'impostos quan realitzen determinades activitats però en general, les entitats són considerades com qualsevol altra persona jurídica i hauran de tributar pels beneficis que obtinguin.

Alguns dels tributs **que poden haver de presentar** les entitats sense ànim de lucre són:

- IVA
- IRPF
- Impost d'activitats econòmiques
- Impost de Societats
- Model 347 (operacions de més de 3005,06 euros)

Fins ara, les obligacions comptables de les entitats no lucratives eren més senzilles però amb les darreres reformes de la llei, **s'han introduït nous criteris** que cal que les entitats tinguin en compte alhora de gestionar la seva comptabilitat i estar al corrent de les seves obligacions fiscals.

És una comptabilitat amb certa complexitat i necessita d'un coneixement adequat de la normativa fiscal i comptable. En funció de la complexitat de les activitats i les obligacions de l'entitat serà necessari recórrer a serveis professionals.

A l'espai econòmic de la pàgina web de xarxanet.org trobareu les principals **novetats** i diversos recursos sobre comptabilitat i fiscalitat per associacions.

3.4 Llei de protecció de dades i llei de transparència

Llei de protecció de dades

Totes les entitats que disposen de dades personals de persones físiques (treballadors, voluntariat, socis i sòcies, etc) estan sotmeses a la Llei 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de dades de caràcter personal.

En relació a les dades que tenim a l'entitat, hi ha unes obligacions bàsiques que haurem de complir i que podeu consultar [en aquest article](#).

Llei de transparència

Actualment, totes les entitats han de complir amb la [Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern](#).

La legislació estableix quina informació ha de publicar cada entitat i com s'ha de publicar aquesta informació, essent requisits fonamentals que aquesta sigui accessible, clara i comprensible, i que es publiqui en format gratuït i electrònic per als usuaris.

Podeu consultar les obligacions de publicitat activa [en aquest enllaç](#) i les de publicitat passiva [en aquest enllaç](#)

[Més informació](#)

4. Principals normatives aplicables

1. Llei 4/2008 del Llibre III del Codi civil de Catalunya
2. Estatut dels treballadors
3. Llei del Voluntariat
4. Llei de protecció de dades
5. Llei de transparència
6. Altres normes a tenir en compte

Podeu trobar totes aquestes normatives [en aquest enllaç](#)

5. Enllaços d'interès

TRÀMITS SOBRE ASSOCIACIONS

Departament de Justícia Generalitat de Catalunya

Carrer Pau Claris 81
933164100
Barcelona
web.gencat.cat

Oficina de Benestar Social i Família de Vilanova i la Geltrú

Carrer del Forn de Vidre, 12
08800 Vilanova i la Geltrú
93 815 71 59

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú (Regidoria de Participació)

Oficina d'Entitats
Plaça de la Vila 8
08800 Vilanova i la Geltrú
938140000 (ext 2040)
www.vilanova.cat

Agència Tributària (Oficina de Vilanova i la Geltrú)

Cristòfol Raventós 12-14
08800 Vilanova i la Geltrú
938154034
www.aeat.es

ORGANITZACIÓ I GESTIÓ D'ASSOCIACIONS

Torre Jussana, Centre de Serveis a les Associacions

(Ajuntament de Barcelona)
www.tjussana.cat
932 564 118

Xarxanet

www.xarxanet.org

Preguntes freqüents Departament de Justícia

Ajuntament de Vilanova i la Geltrú
Regidoria de Participació Ciutadana

Oficina d'Entitats

Plaça de la Vila 8

08800 Vilanova i la Geltrú

938140000 (ext 2040)

entitats@vilanova.cat

www.vilanova.cat